

Důvodová zpráva

Obecná část

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. [247/1995 Sb.](#), o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je předkládán v souvislosti s potřebou upravit ustanovení, která se týkají zveřejňování výsledků hlasování ve vztahu k časovému průběhu voleb do Poslanecké sněmovny v zahraničí. Dalším důvodem zpracování návrhu předmětné novely je změna počtu obyvatel v jednom z volebních obvodů pro volby do Senátu, jak vyplývá z ustanovení [§ 59](#) zákona č. [247/1995 Sb.](#), o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "volební zákon").

Podle volebního zákona není možné zveřejňovat průběžné výsledky hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny okamžikem uzavření volebních místností v České republice. Vzhledem ke konání voleb do Poslanecké sněmovny v zahraničí je třeba brát v úvahu časový posun v sídlech zastupitelských úřadů, na kterých hlasování probíhá, oproti času na území České republiky. Tzn., že je nutné se zveřejňováním výsledků hlasování vyčkat do okamžiku uzavření poslední volební místnosti, tj. vyčkat uzavření volební místnosti v místě s největším záporným časovým posunem (zastupitelský úřad v Los Angeles, USA - sobota ve 23,00 hodin času na území České republiky).

Tento nevyhovující stav se navrhuje řešit úpravou časového průběhu hlasování ve zvláštních volebních okrscích za dodržení následujících volebním zákonem stanovených zásad:

- * hlasování ve zvláštních volebních okrscích probíhá ve dvou dnech;
- * pro voliče je zachován shodný celkový počet hodin pro průběh hlasování ve volebních místnostech na zastupitelských úřadech jako volebních místnostech na území České republiky, tj. 14 hodin;
- * sčítání hlasů je možné zahájit až po uzavření volebních místností v České republice, tj. v sobotu ve 14.00 hodin našeho času;
- * zajištění neprodleného publikování průběžných výsledků hlasování v prezentačním systému Českého statistického úřadu.

Navrhované řešení shora uvedeného problému musí zároveň co nejméně zasáhnout do již probíhajících organizačně technických příprav voleb v červnu tohoto roku.

Návrh zákona předpokládá rozdělení zvláštních volebních okrsků do tří skupin :

Do první skupiny jsou zahrnuty zvláštní volební okrsky ve státech, v nichž nastává shodně označený hodinový čas později o více jak 4 hodiny ve srovnání s hodinovým časem na území České republiky. V těchto případech se navrhuje změna doby hlasování tak, že dojde k posunu o jeden den - volby budou probíhat ve čtvrtek a v pátek vždy od 14.00 do 21.00 hodin místního času v sídle odpovídajícího zastupitelského úřadu. Po uzavření volebních místností se učiní veškerá zákonná opatření pro přerušení hlasování (volební schránky se zapečetí) - postupuje se obdobně jako v případech ukončení činnosti volební komise po prvním volebním dnu. Zjišťování výsledků bude zahájeno v okamžiku uzavření volebních místností v České republice.

Druhou skupinu tvoří zvláštní volební okrsky ve státech, v nichž nastává shodně označený hodinový čas později o nejvýše 2 hodiny ve srovnání s hodinovým časem na území České republiky. V těchto případech budou volby probíhat v pátek a v sobotu s tím, že dojde pouze k časovému posunu zahájení a ukončení hlasování o 2 hodiny.

Třetí skupina zahrnuje zbývající zvláštní volební okrsky. V těchto případech budou volební místnosti v zahraničí uzavřeny buď shodně s uzavřením volebních místností v České republice, nebo budou uzavřeny dříve. Pokud dojde k uzavření volebních místností dříve, postupuje se obdobně jako v případě první skupiny (přerušení hlasování).

Změna doby hlasování ve zvláštních volebních okrscích zařazených do první skupiny si vyžádá úpravu dnů konání voleb (čtvrtek, pátek) - prezident republiky svým rozhodnutím vyhlásí doplnění dne konání již vyhlášených voleb do Poslanecké sněmovny.

Pokud jde o změnu volebního obvodu - z dikce ustanovení [§ 59](#) odstavce 2 volebního zákona vyplývá, že v případě, kdy počet obyvatel v některém volebním obvodu poklesne nebo se zvýší o 15 procent oproti průměrnému počtu obyvatel připadajícímu na jeden mandát v České republice, změní se území volebních obvodů. Změnu lze provést pouze v letech, kdy jsou vyhlášeny volby do Senátu Parlamentu České republiky. Tato skutečnost nastala dnem 1. února 2002, kdy došlo k vyhlášení voleb prezidentem republiky ve Sbírce zákonů; I. kolo voleb do Senátu tak proběhne již v pátek 25. října a v sobotu 26. října 2002. Seznam volebních obvodů pro volby do Senátu s uvedením jejich sídla obsahuje Příloha č. 3 k volebnímu zákonu.

Předmětný důvod nastal u volebního obvodu č. 27, kde poklesl počet obyvatel pod zákonem stanovený koeficient. Navrhuje se proto změna území u volebního obvodu č. 27 Sídlo: Praha 1 tak, aby splňoval zákonem dané podmínky a v důsledku této změny je nezbytné provést úpravu u volebního obvodu č. 25 Sídlo: Praha 6. Dotčené změny byly navrženy hlavním městem Prahou, ve spolupráci s Českým statistickým úřadem.

Obdobně byly změny volebních obvodů zpracovány a schváleny zákonem č. [212/1996 Sb.](#)

Mezinárodní závazky neurčují našemu státu způsob úpravy obsažené v předkládaném návrhu zákona ani nejsou upraveny právem Evropského společenství.

Návrh zákona, který upravuje hlasování v zahraničí ve volbách do Poslanecké sněmovny a volební obvody pro volby do Senátu, je třeba přijmout ve stavu legislativní nouze, tj. na nejbližší schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Důvodem pro tento postup je, v souladu s ustanovením [§ 99](#) zákona č. [90/1995 Sb.](#), o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, ochrana základních práv a svobod občanů, mezi které nepochybně patří zachování zásady rovného volebního práva a zároveň zdárného průběhu voleb v zahraničí, garantované Ústavou České republiky i volebním zákonem.

Bez provedení této změny ve stavu legislativní nouze by konání již vyhlášených voleb do Poslanecké sněmovny a do Senátu Parlamentu České republiky v tomto volebním obvodu bylo ohrožené, a to jak z hlediska organizačně technických příprav, tak z hlediska naplnění díkce zákona.

Uvedené řešení předpokládá novelu prováděcí vyhlášky Ministerstva vnitra k volebnímu zákonu.

Dále se předpokládá dopad návrhu zákona na státní rozpočet v celkové výši 15 mil. Kč, které je třeba vynaložit ze strany Ministerstva zahraničních věcí ke krytí kroků spojených s návrhem zákona, především pak k zabezpečení řádné informovanosti voličů o předmětných změnách.

Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1.

Vzhledem k navrhované úpravě je třeba přesně vymezit dobu voleb na území České republiky, aby nedošlo k problémům při aplikaci některých souvisejících ustanovení zákona, např. při počítání lhůt. Za rozhodné návrh zákona považuje dny voleb na území České republiky a od nich odvozuje lhůty.

K bodu 2.

Ustanovení upravuje rozdělení zvláštních volebních okrsků v zahraničí do tří kategorií, přičemž kritériem pro toto rozdělení je velikost záporného časového posunu v sídlech odpovídajících zastupitelských úřadů vůči času na území České republiky. Dále ustanovení vymezuje časové rozpětí hlasování ve zvláštních volebních okrscích podle jednotlivých kategorií (viz obecná část důvodové zprávy).

Obsahem tohoto ustanovení je rovněž vymezení volebního dne a vazba na počítání lhůt. S ohledem na jinou dobu hlasování v zahraničí, je třeba vyloučit vliv nově vloženého odstavce 5 návrhu na úkony prováděné ve lhůtách dosud stanovených volebním zákonem.

K bodu 3.

V návaznosti na změnu doby hlasování v případě první kategorie zvláštních volebních okrsků, kde hlasování podle návrhu zákona bude probíhat ve čtvrtek a v pátek, je nezbytné upravit stávající ustanovení upravující zákaz volební agitace pro politické strany, politická hnutí, koalice a kandidáty ve volební místnosti. Současná díkce předmětného ustanovení by mohla být vykládána tak, že na hlasování ve čtvrtek se zákaz agitace ve volebních místnostech nevztahuje.

K bodu 4.

Do ustanovení volebního zákona je nezbytné promítnout rovněž skutečnost, že zamýšlený jednotný okamžik zahájení sčítání hlasů, shodný ve všech volebních místnostech, si v některých zvláštních volebních okrscích vyžádá zajistit přerušení hlasování - obdobně jako při postupu okrskových volebních komisí a zvláštních okrskových volebních komisí mezi prvním a druhým dnem hlasování.

K bodu 5.

Důvodem změny tohoto ustanovení je zajistit dostatečný časový prostor pro fyzické dodání hlasovacích lístků na zastupitelské úřady, kde hlasování bude probíhat již ve čtvrtek.

K bodu 6.

Ustanovení přesně vymezuje okamžik zahájení sčítání hlasů ve zvláštních volebních okrscích tak, aby byl shodný s okamžikem zahájení sčítání hlasů ve volebních okrscích na území České republiky.

K bodům 7. a 8.

Ustanovení sjednocuje lhůty pro předání zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku a zvláštním volebním okrsku Českému statistickému úřadu stanovenou pro okrskové volební komise a zvláštní okrskové volební komise.

K bodu 9.

Vzhledem k navrhované úpravě časového průběhu voleb v zahraničí je nezbytné zrušit dosavadní ustanovení a počítání lhůt podle místního času v sídle zastupitelského úřadu.

K bodu 10.

Počet obyvatel ve volebním obvodu č. 27 se snížil pod povolenou toleranci 15% oproti průměrnému počtu obyvatel České republiky na 1 senátní obvod, který je dle sdělení Českého statistického úřadu 127 103 obyvatel. Dolní hranice počtu obyvatel ve volebním obvodu je 108 038 obyvatel.

Navrhuje se proto změna spočívající ve změně území u volebního obvodu č. 25 Sídlo: Praha 6 a volebního obvodu č. 27 sídlo: Praha 1.

K volebnímu obvodu č. 27 (102 681 obyvatel) se navrhuje připojit část volebního obvodu č. 25, a to část k.ú. Hradčany (1 247 obyvatel) ležící na území městské části Praha 6 a k.ú. Střešovice (6 910 obyvatel) ležící rovněž na území městské části Praha 6. Tímto se počty obyvatel v dotčených volebních obvodech změní takto:

Volební obvod č. 25 počet obyvatel poklesne na 109 225 a

Volební obvod č. 27 počet obyvatel se zvýší na 110 838.

V intencích těchto změn návrh novely zákona obsahuje i nový popis volebních obvodů.

K Čl. II

Vzhledem k tomu, že volby do Poslanecké sněmovny v tomto roce již byly prezidentem republiky vyhlášeny, smyslem navrženého ustanovení je umožnit prezidentu republiky doplnit rozhodnutí o vyhlášení voleb uveřejněného ve Sbírce zákonů pod č. [38/2002 Sb.](#) o den hlasování ve zvláštních volebních okrscích uvedených v první kategorii (kontinent Amerika) a zejména pak zaručit, aby tato novela neměla vliv na lhůty a úkony předcházející přijetí tohoto zákona.

V Praze dne 3. dubna 2002